

hart slag

MIRIAM
GUENSBERG

Nog een heel leven

Misschien kwam het door het noodweer dat de draagkracht van de hoogstammen had aangetast. Of waren het de afgescheurde takken en de wespen rond het valfruit? Vergeet ook het chagrijn niet dat me wekenlang had achtervolgd. Hoe dan ook: het harde bonzen op mijn voordeur had me die avond als muziek in de oren geklonken. Het zou iets leuks kunnen betekenen. Gewoon, iemand om mee te praten. Je weet maar nooit.

Een paar maanden tevoren had een vage kennis uitgeroepen: 'De Herengracht verkopen? Jij? Op het platteland gaan wonen? Dan moet je wel goed gek zijn!'

Ze had er niet ver naast gezeten, die Amsterdamse. Wie ik ooit was, was geworden tot een desperado, grazend in de weide van verlaten vrouwen. Na veertig jaar slippendragen was ik gedumpt; ingeruild voor een negenentwintigjarige. Voortaan moest ik mijn kracht uit roekeloosheid halen om nog enigszins te kunnen voelen dat ik bestond. Beurs vanbinnen, oud vanbuiten ademde ik mijn venijn. Te midden van de Twentse akkers. In een verbouwde boerenhoeve.

Maar daarover later, nu terug naar het slot dat ik die avond met moeite opendraaide en naar het silhouet van een reus die stamelde dat hij zijn hondje kwijt was. Het zal hoog-

uit een paar seconden geduurd hebben, maar er gebeurde iets vreemds. Door de zwoele oogopslag van het wel heel donkergekleurde heerschap vlogen mijn gedachten terug naar jaren waarin de tijd nog naar perspectief had geroken. Verdwaasd snoof ik aan verloren gewaande beloftes. Dat mijn deur door een windvlaag was dichtgeslagen, ontdekte ik pas later. Daar stond ik in de stromende regen te kleumen aan de zijde van een imposante vreemdeling die naar zijn hondje zocht. Ik geloof dat ik nogal bedremmeld heb gekeken, want de man legde zijn hand op mijn arm en mompelde: ‘Het komt wel goed!’

Terwijl ik met hem de tuin inliep, waar hij dacht zijn fikkie te kunnen vinden, schoot het door me heen dat dit treffen ook weleens héél fout zou kunnen aflopen. Ik had mezelf buitengesloten. De eenzaamheid van de laatste jaren overviel me. Toen ik – bijna ondanks mezelf – begon te janken, sloeg de onbekende man een arm om me heen. Hij rook naar vers zweet en bromde met een zachte keelklank: ‘Ach wijfje toch!’ Vooral dat woord wijfje zette bij mij iets treurigs in gang: noem het een bijtend besef van misgelopen levensvreugde. Ik bekende de vreemdeling dat ik al jaren mijn ziel kwijt was. En nog veel meer.

Onbestemd verlies vind je niet zomaar terug, een hond – nou ja, hondje – wel. Het beestje kefte vrolijk vanaf de vide in de verbouwde stal achter mijn woonhuis. Alsof er niets aan de hand was sprong het van hooibaal naar hooibaal

om vervolgens met kronkelend achterlijfje op zijn baas af te stuiven. Eigenlijk drong toen pas tot me door hoe rampzalig mijn situatie was. Al mijn deuren zaten op slot, het alarm stond aan, en de bruinogige gigant die zich inmiddels had voorgesteld als Maikel Vroom wilde na een aantal dankbetuigingen al met zijn keffertje in de auto stappen toen ik hem – ja toen pas – om hulp durfde te vragen.

Achteraf bleek mijn onvoorziene gast niet voor één gat te vangen. Met zijn bejaarde maar nog altijd gespierde achtersteven wist hij zich door het wc-raampje te wurmen, het alarm af te zetten en met een brede grijns de deur voor me te openen. Met een al even royaal gebaar nodigde hij me uit in mijn eigen huis. Toen hij me zijn rug toekeerde en ik ontdekte dat zijn broek op de naad van zijn bilspleet gescheurd was en er ook nog eens een sonoor scheetje aan zijn witte slip ontsnapte, leek het wel of ik de boerderij waar ik inmiddels drie weken woonde voor het eerst betrad. Ik hield het niet meer.

Dat lachen bevrijdt, had ik tot vervelens toe kunnen lezen in de manuscripten van mijn ex: emeritus-hoogleraar Neuropsychologie van beroep en ook nog eens homemade filosoof in zijn vrije tijd. Met een ego dat zo mogelijk nog meer glansde dan de gelnagels van zijn negenentwintigjarige nieuwe lief had hij op zijn oude dag in menige talkshow furore gemaakt als voorvechter van de blijmoedigheid. Binnenshuis hadden er andere wetten gegolden.

Daar regeerde zijn verbitterde ego als een sluipmoorde-
naar die het met zijn vulgaire woordvondsten vooral op
mijn levensvreugde had voorzien. Tot de komst van zijn
jeugdige trofee voorgoed een einde had gemaakt aan ons
verzielte samenzijn en ik in diepe vertwijfeling de benen
had genomen. Dat ik maanden later – ondanks mijn mis-
moedige zelf – gered zou worden door een pardonnetje van
een vriendelijke heer, had ik niet kunnen voorzien. Ja, we
lachten uitbundig die avond: Maikel Vroom en ik.

Van het een kwam het ander. Laat ik duidelijk zijn: niet
dát andere. Mijn redder bleek vol overgave getrouwd. Dat
vertelde hij me toen hij zijn natte hondje – Marliesje – naar
binnen droeg, en als een ‘echte man’ de haard aanmaakte,
terwijl ik mijn kat Pluvius Drie in mijn slaapkamer opsloot
en een fles wijn opendraaide en – waarom ook niet – chips,
pinda’s en dropjes op tafel zette. Maikel Vroom nam plaats
in de leunstoel die ooit van mijn vader was geweest, ik ging
naast hem zitten op het krukje dat uit mijn vroege jeugd
stamde. Voor het eerst sinds mijn echtscheiding stelde
ik me met een zekere trots voor met mijn meisjesnaam:
Esther de Beaufort. Ik voelde me negentien in plaats van
negenenzestig en dacht: als je je zo kunt voelen, heb je nog
een heel leven te gaan.

Kwal op het droge

Wanneer je na jarenlang samenzijn voor een veel jonger exemplaar wordt ingeruild, raadt iedereen je van álles aan: hardlopen, vrijwilligerswerk, boekenclub, schilderen, breien, een hond nemen, waarbij in-therapie-gaan onbetwist op nummer één van de goedbedoelde raadgevingen staat. Nu heb ik het niet zo op beroepsbetweters die je vertrapte ego in moten zelfacceptatie hakken. Toch was ik ondanks mijn reserves voor een naamkaartje gezwicht, waarschijnlijk door de woorden: ‘Ze is misschien wel duur, maar compleet anders!’ De bebrilde, redelijk geijkte psych die ik via het beeldscherm te spreken kreeg, knikte al ja voordat ik iets had kunnen zeggen. Ze schudde al even beslist haar wijze hoofd toen ik naar haar smaak te snel tot het inzicht kwam dat mijn belabberde gemoedstoestand vooral aan mijn eigen inschikkelijkheid te wijten was.

Soms heb je een deurmat nodig om je van modder te ontdoen: twee sessies waren genoeg om afstand te nemen van mijn uitgeholde bestaan en te ontsnappen aan de grijze-koppen-habitat waar ik de laatste jaren van mijn al even uitgeholde huwelijk een onderkomen had gezocht. Een concert, museumbezoek, een lezing, gebabbel, ja heel veel gebabbel, maakten in die nadagen mijn dagbesteding uit. Bijna ongemerkt waren we ons gaan scharen onder de éinig-

lieve-schat en net-een-glas-te-veel-op *boomers*. Mijn ex en ik weken in die kringen wel af, dat moet ik toegeven. We konden niet trots zijn op een zoon die het zo leuk bij Shell deed, of op een dochter die al nummertje drie verwachtte, we hadden zelfs geen *labradoodle* of huisje in Frankrijk, maar verder pasten we naadloos in het profiel van de *Korsakovjes* die hun uitgezakte lijven in dure merkkleding prop-ten. Voor het overige vulde ik mijn dagen met koken en nadenken voor mijn man. Ik redigeerde zijn boeken en artikelen en schreef ze ook nog eens voor een groot deel. Het belangrijkste heb ik nog niet verteld: ik loog mezelf voor dat we ergens-best-nog-wel-een-beetje-gelukkig waren. Tot de negenentwintigjarige onze status quo op losse schroeven zette.

Tijdens onze lange jaren van samen zwoegen had ik me één ding voorgenomen: ik zou nooit zo eindigen als mijn moeder, die mijn vader onderworpen had aan haar waanzin en mij als meisje met poëtische vaagheid had gedictieerd dat niets, maar dan ook niets blijft. Ik werd haar tegendeel: blijvend tegen de klippen op. Ik werd zelfs zo blijvend dat mijn ‘blijmoedige’ ex me in onze nadagen een weekendtas naar de kop had gesmeten, begeleid met de woorden: ‘Je bent net zo willoos als een kwal op het droge.’

Zijn woordkeuze was raak geweest, want zo had ik me ook gevoeld: een kwal op het droge die met het gif in haar lijf niemand wist te treffen, alleen zichzelf. Ik zou mijn ex moe-

ten haten, maar ik haatte mijn spiegelbeeld. Tot ik op een nacht iets wonderbaarlijks droomde. Jezus hing ditmaal niet aan het kruis, nee, bij uitzondering was het Maria, die me met haar koppie scheef aansprak: ‘Scheur je los en wórd verdomme iemand.’

Hoe gekwetst en eenzaam ik me ook voelde, ik stelde eindelijk een daad. Ik stouwde drie koffers vol met schone en vuile kleren, kieperde mijn laptop en de inhoud uit mijn bureauladen in een vuilniszak, deed mijn kater Pluvius Drie in zijn reisman, pakte de autosleutels en reed in mijn overjarige Subaru onze oersaai straat uit. Op naar Amsterdam. Pas toen voelde ik me een heel klein beetje iemand.

Vallend mes

Eigenlijk wilde ik alleen maar vertellen over mijn start in het Twentse Azelo, maar ik merk dat ik er niet aan ont-kom mijn voorgeschiedenis te schetsen. Ik zou mijn weinig vrolijke huwelijksleven willen overslaan, maar helaas kan een mens zich na jaren scheefgroei niet zomaar opnieuw uitvinden.

Tussen de druipende dennen en eiken was het die eerste plattelandsweken behoorlijk snotteren geweest. Tot de gescheurde broek van Maikel Vroom verandering in mijn kommer en kwel had gebracht. Drie dagen na zijn bezoek belde hij me op. Of ik een keer kwam lunchen bij hem en zijn vrouw Meira. ‘Ze maakt broodjes Pom waar je je vingers bij aflikt.’

Ik was als een kind zo blij met zijn uitnodiging, het bezorgde me dat eerste-schooldaggevoel: nieuwe mensen in een nieuw bestaan. Het miezeren was ook nog eens opgehouden. Er scheen een gemoedelijke nazomerzon waarin Pluvius Drie en ik ons vol overgave hadden gekoesterd. Met mijn ogen dicht was het me zowaar gelukt mijn bestaanswoede op te schorten. Er hing iets in de lucht, al wist ik bij God niet wat.

>> LEES VERDER IN HET BOEK